

दिनांक : २२/११/२०२५

उद्बोधन वर्ग अहवाल अर्थशास्त्र पदव्युत्तर पदवी (एम. ए.) शिक्षणक्रम (M50) शैक्षणिक वर्ष : २०२५-२६

शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ मध्ये विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या (DEB) मार्गदर्शक सूचनांनुसार पदव्युत्तर पदवी (एम. ए.) अर्थशास्त्र (M50) या शिक्षणक्रमाला प्रवेशित विद्यार्थ्यांसाठी उद्बोधन वर्ग दि. ०९ ऑक्टोबर २०२५ रोजी मानव्यविद्या व सामाजिकशास्त्रे विद्याशाखेमार्फत ऑनलाईन माध्यमातून आयोजित करण्यात आला.

या प्रसंगी शिक्षणक्रम संयोजक डॉ. विशाल आंबेडकर यांनी सूत्रसंचालन केले. या उद्बोधन वर्गासाठी मार्गदर्शक म्हणून विद्याशाखेचे संचालक प्रा. नागार्जुन वाडेकर उपस्थित होते. त्यांनी प्रास्ताविक करून उद्बोधन वर्ग आयोजित करण्यामागील भूमिका विशद केली. तसेच विद्यार्थ्यांना दूरस्थ शिक्षणप्रणाली, मुक्त विद्यापीठाची पार्श्वभूमी, उद्दिष्टे आणि विद्यापीठाची कार्यपद्धती याबाबत सविस्तर मार्गदर्शन केले.

डॉ. शायिन शेख (वरिष्ठ शिक्षणक्रम संयोजक, अर्थशास्त्र) यांनी सकाळच्या सत्रात (सकाळी ११:३० ते ०१:३०) PPT च्या माध्यमातून प्रथम वर्षातील विद्यार्थ्यांना राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण, २०२० नुसार सुरू करण्यात आलेल्या एम. ए. अर्थशास्त्र (M50) या शिक्षणक्रमाची ओळख करून देण्यात आली. यामध्ये शिक्षणक्रमाची उद्दिष्टे, निष्पत्ती, वैशिष्ट्ये, अभ्यासक्रम संरचना, ऐच्छिक अभ्यासक्रम निवड, श्रेयांक, स्वयं-अध्ययन साहित्य, समंत्रण सत्रे, परीक्षा व मूल्यांकन पद्धती, क्षेत्रीय आणि संशोधन प्रकल्प, विद्यार्थी कल्याणाच्या विविध योजना, महत्त्वाची संकेतस्थळे याबाबत मार्गदर्शन करण्यात आले.

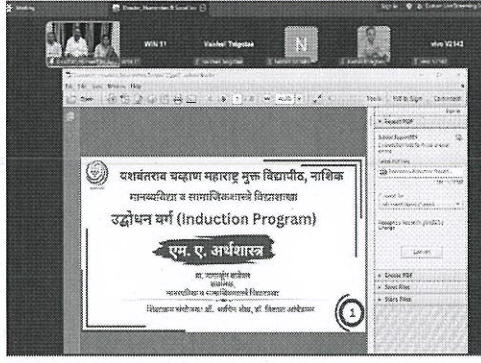
दुपारच्या सत्रात एम. ए. अर्थशास्त्र (M50) शिक्षणक्रमाच्या दुसऱ्या वर्षाला प्रवेशित विद्यार्थ्यांना (दुपारी २:३० ते ४:३०) PPT च्या माध्यमातून तिसऱ्या आणि चौथ्या सत्रातील संशोधन पद्धती (4CP), संशोधन प्रकल्प (6CP), स्वयं-अध्ययन साहित्य, समंत्रण सत्रे, परीक्षा व मूल्यांकन पद्धती याविषयी सविस्तर मार्गदर्शन करण्यात आले. त्यामध्ये संशोधन प्रकल्पाचा विषय कसा निवडावा, स्थानिक/प्रादेशिक विकासासाठी कसा उपयोग करावा, तसेच प्रकल्प स्व-हस्ताक्षरात कसा लिहावा याचे विस्तृत विवेचन यामध्ये करण्यात आले. पहिल्या वर्षातील क्षेत्रीय प्रकल्पातील अडचणींचा आढवा घेण्यात आला.

दोन्ही सत्रातील विद्यार्थ्यांना क्षेत्रीय आणि संशोधन प्रकल्पासाठी विद्यापीठाकडून तयार केलेल्या मार्गदर्शिका, अहवाल लेखन आराखडा आणि विषयसूची विषयी सविस्तर माहिती देण्यात आली. तसेच रोजगाराच्या भविष्यातील संधी याबाबत मार्गदर्शन करण्यात आले.

दोन्ही सत्रांच्या शेवटी प्रश्नोत्तरे घेण्यात आली व विद्यार्थ्यांच्या शंकांचे निरसन करण्यात आले. या उद्बोधन सत्रामध्ये एम. ए. अर्थशास्त्र शिक्षणक्रमाला प्रवेशित विद्यार्थ्यांनी उत्स्फूर्त सहभाग नोंदविला. शेवटी उपस्थित विद्यार्थ्यांचे आभार मानून मा. संचालक यांच्या संमतीने उद्बोधन वर्गाचा समारोप करण्यात आला. हा उद्बोधन वर्ग यशस्वी होण्यासाठी श्री. गुलाब घाटाळ (तांत्रिक सहाय्य) तसेच इतर प्रशासकीय सहाय्यक यांनी मोलाचे सहकार्य केले.

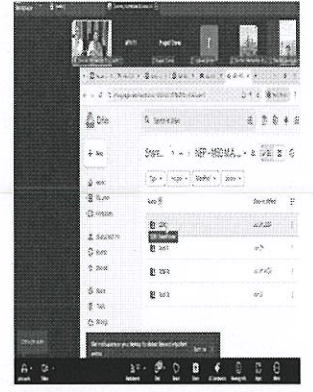
सोबत : ऑनलाईन झूम लिंक व फोटो -

Zoom Link - <https://shorturl.at/NIPjN>

संशोधन प्रकल्प सादरीकरणाचा आराखडा

- 1.1 संशोधन प्रकल्प शीर्षक
- 1.2 प्रमाणपत्रे
- 1.3 अनुक्रमणिका (तक्तांची यादी / आलेखसूची / नकाशे / संक्षिप्त रूपे)
- 1.4 प्रस्तावना - संशोधन प्रकल्पासाठी निवडलेली समस्या/ समस्या विधान, व्याप्ती आणि मर्यादा
- 1.5 संदर्भ साहित्याचा आढावा (अभ्यास विषयाच्या समवेदल) आणि संशोधनातील तफावत
- 1.6 संशोधन प्रकल्पाच्या अभ्यास विषयाची उद्दिष्टे
- 1.7 संशोधन प्रकल्पाच्या अभ्यास विषयाची पारकल्पना
- 1.8 संशोधन पद्धती -
 - तत्त्व संकलनाची साधने
 - संकल्पनात्मक किंवा सैद्धांतिक चॉकट

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ
Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University
Rajshahi, Maharashtra, India

मानव्यविद्या व सामाजिकशास्त्रे विद्याशाखा
पदव्युत्तर पदवी (एम. ए.) अर्थशास्त्र शिक्षणक्रम (M50)

उद्घोषण वर्ग : संशोधन प्रकल्प (ECO699) ६ श्रेयांक सत्र चौथे)

नागार्जुन वाडेकर
संचालक, मानव्यविद्या व सामाजिकशास्त्रे विद्याशाखा
डॉ. नागार्जुन जेकर आणि डॉ. विजयन आंबेडकर
शैक्षणिक संचालक (अभेतास), मानव्यविद्या व सामाजिकशास्त्रे विद्याशाखा

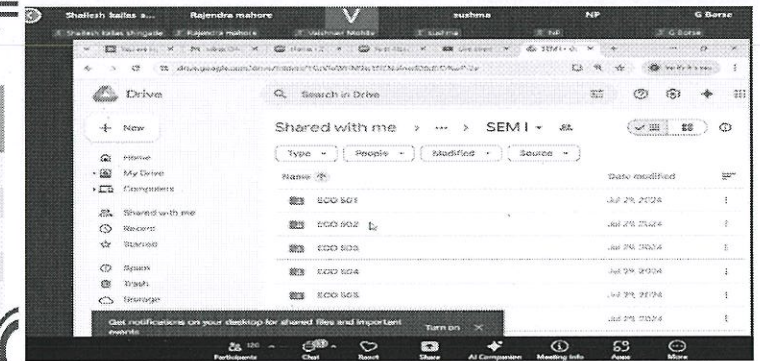
संशोधन प्रकल्पासाठी सूचना

- संशोधन प्रकल्प अहवालाच्या मुखपृष्ठावर विद्यार्थ्यांनी आपली संपूर्ण माहिती निहावी. विद्यार्थ्यांचे प्रतिज्ञापत्र तसेच मार्गदर्शकाचे प्रमाणपत्र पूर्ण भरावे आणि त्यावर त्यांची स्वाक्षरी घ्यावी.
- आवश्यकतेनुसार अतिरिक्त पृष्ठ जोडावीत. संशोधन प्रकल्पाच्या आवश्यकतेनुसार विषयासंबंधित मुद्रित माध्यमातील छायाचित्रे / कागचे परिशिष्टात अनुक्रमाने व्यवस्थित चिह्नटपून छायाचित्रे.
- संशोधन प्रकल्पाचे अभ्यासकेंद्र / विद्यार्थी साहाय्यता केंद्रावर सत्र परीक्षेपूर्वी सादरीकरण करणे अनिवार्य आहे.
- कोणतेही प्रकाशित साहित्य, माहिती, लेख यांची कोणी करू नये, तसे केल्यास संशोधन प्रकल्प रद्द करण्यात येईल.
- आपले संशोधन प्रकल्प विद्यार्थीनाटक मागवून घेतले जाणार असल्याने आपला संशोधन प्रकल्प अभ्यासकेंद्र / विद्यार्थी साहाय्यता केंद्रावर निर्धारित वेळी सादर करावा.

एम. ए. अर्थशास्त्र शिक्षणक्रम (M50) संरचना

वर्ष	सत्र	अभ्यासक्रम		श्रेयांक
		अनिवार्य	वैकल्पिक	
प्रथम	पहिले	०५	०१	२२
	दुसरे	०५	०१	२२
द्वितीय	तिसरे	०५	०१	२२
	चौथे	०४	०१	२२
एकूण		२३		८८

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ
Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University
Rajshahi, Maharashtra, India

मानव्यविद्या व सामाजिकशास्त्रे विद्याशाखा
पदव्युत्तर पदवी (एम. ए.) अर्थशास्त्र शिक्षणक्रम (M50)

उद्घोषण वर्ग : संशोधन प्रकल्प (ECO600) ४ श्रेयांक सत्र तिसरे)

नागार्जुन वाडेकर
संचालक, मानव्यविद्या व सामाजिकशास्त्रे विद्याशाखा
डॉ. नागार्जुन जेकर आणि डॉ. विजयन आंबेडकर
शैक्षणिक संचालक (अभेतास), मानव्यविद्या व सामाजिकशास्त्रे विद्याशाखा

(Signature)

प्रा. नागार्जुन वाडेकर
संचालक,
मानव्यविद्या व सामाजिकशास्त्रे विद्याशाखा